

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 25. novembra 2008 v Bratislave v trestnej veci obžalovaného **V. H. pre prečin poškodzovania cudzej veci** podľa § 245 ods. 1 Tr. zák. a iné o návrhu obžalovaného na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

I. Sudcovia Krajského súdu v Nitre JUDr. Ľubomíra Kubáňová, JUDr. Štefan Hrvola a JUDr. Ingrid Kišacová **nie sú vylúčení** z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obžalovaného V. H. vedenej na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 2 Nto 5/2008.

II. Trestná vec obžalovaného V. H. vedená na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 2 Nto 5/2008, **sa tomuto súdu neodníma.**

O d ô v o d n e n i e :

Na Okresnom súde Nitra sa vedie proti obžalovanému V. H. trestné konanie na podklade obžaloby okresného prokurátora, ktorú podal na okresnom súde 7. júna 2007 pre prečin podvodu podľa § 245 ods. 1 Tr. zák. a iné, ktorej trestnej činnosti sa mal dopustiť na skutkovom základe uvedenom v obžalobe.

Vec bola pomocou technických prostriedkov pridelená pod sp. zn. 2 T 89/2007, na vybavenie do senátu JUDr. Beáty Javorkovej. Dňa 4. februára 2008 bola trestná vec pridelená na vybavenie do senátu JUDr. Denisy Mičekovej. Napokon opatrením predsedu Okresného súdu Nitra zo 6. októbra 2008 bola vec v súlade s ustanovením § 52 ods. 7 zák. č. 757/2004 Z.z. a podľa Dodatku č. 7 k Rozvrhu práce Okresného súdu Nitra pre rok 2008 pridelená na vybavenie do senátu JUDr. Lenky Kováčovej ako novej zákonnej sudkyňi, ktorá vo veci začala konať.

V priebehu konania obžalovaný adresoval predsedovi Krajského súdu v Nitre a Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky podania, v ktorých namietal zaujatosť všetkých

sudcov okresného súdu, krajského súdu, okresnej i krajskej prokuratúry a domáhal sa odňatia i prikázania veci inému súdu mimo obvod Krajského súdu v Nitre.

Na hlavnom pojednávaní 14. novembra 2008 obžalovaný znovu vzniesol námietky zaujatosti voči konajúcemu senátu JUDr. Lenky Kováčovej, pretože senát nevyhovel jeho žiadosti na zmenu obhajcu, preto nemá v tento senát dôveru a je zaujatý.

Okresný súd Nitra uznesením zo 14. novembra 2008 na hlavnom pojednávaní rozhodol podľa § 31 ods. 1 a § 32 ods. 3 Tr. por., že predsedníčka senátu JUDr. Lenka Kováčová a prísediaci JUDr. Bernard Oláš a Jordana Kenčevová nie sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obžalovaného vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 2 T 89/2007.

Proti tomuto uzneseniu podal obžalovaný sťažnosť ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní, preto bola trestná vec predložená 20. novembra 2008 na rozhodnutie nadriadenému Krajskému súdu v Nitre (§ 32 ods. 5 Tr. por.).

Krajský súd v Nitre, ktorý má rozhodnúť o podanom opravnom prostriedku vzhľadom na už spomenutý návrh obžalovaného podľa § 23 ods. 1 Tr. por. predložil vec 21. novembra 2008 tunajšiemu súdu ako súdu príslušnému na rozhodnutie o odňatí veci uvedenému súdu a jej prikázanie inému súdu. Súčasne predložil i vyjadrenia sudcov krajského súdu, z ktorých vyplynulo, že žiaden z nich sa necíti byť v predmetnej trestnej veci zaujatý.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade predloženého návrhu a po preskúmaní predloženého spisového materiálu zistil, že námietky obžalovaného V. H. voči senátu JUDr. Ľubomíry Kubáňovej, JUDr. Štefana Hrvolu a JUDr. Ingrid Kišacovej Krajského súdu v Nitre nie sú opodstatnené. Rovnako neopodstatnený je návrh obžalovaného na odňatie a prikázanie veci.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. účinného z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Inštitút odňatia a prikázania veci v zmysle citovaného ustanovenia znamená prelomenie ústavnej zásady, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1

Ústavy Slovenskej republiky) a je výnimočným opatrením. Možno ho uplatniť len vtedy, ak pre tento postup existujú dôležité dôvody. Platná právna úprava bližšie nedefinuje pojem „dôležité dôvody“, ale je nepochybné, že musí ísť o skutočnosti, ktoré sú svojou povahou výnimočné.

Za dôležitý dôvod v zmysle citovaného zákonného ustanovenia podľa ustálenej súdnej praxe treba považovať aj zistenie takých konkrétnych skutočností, ktoré pre svoju závažnosť môžu opodstatňovať vznik pochybností o nezáujatosti príslušného súdu, znamenajúcej napokon vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu vrátane predsedu a podpredsedu z rozhodovania.

Z ustanovenia § 30 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosti o jeho nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní.

Podľa ustálenej súdnej praxe sa pomerom k prejednávanej veci rozumie, že uvedený orgán alebo jemu blízka osoba boli poškodení prejednanou trestnou činnosťou a pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom. Osobami, ktorých sa úkon priamo dotýka, sú najmä strany trestného konania.

Účelom tohto ustanovenia o vylúčení orgánov činných v trestnom konaní, teda i sudcu a prísediaceho, je upevniť dôveru účastníkov konania i verejnosti v nestrannosť postupu orgánov činných v trestnom konaní. Preto je potrebné zaistiť, aby sa na rozhodovaní nepodieľal ten sudca, ktorý má k prejednávanej veci alebo k vyššie vymedzenému okruhu osôb taký vzťah, ktorý môže objektívne vzbudiť pochybnosť o jeho spôsobilosti rozhodovať nestranne. Uplatnenie inštitútu § 30 ods. 1 Tr. por. o vylúčení orgánov trestného konania teda prichádza v úvahu len vtedy, ak je existencia takéhoto vzťahu, resp. pomeru preukázaná. Námietky zamerané na procesný postup súdu nie sú dôvodom pre vylúčenie.

Krajský súd vykonáva súdnictvo prostredníctvom kolegiálnych orgánov –senátov a na konkrétnom rozhodovaní sa môžu podieľať len sudcovia zaradení v určitom senáte, ktorí

sa po dôjdení veci na základe pravidiel určených rozvrhom práce príslušného súdu stávajú zákonnými sudcami na prerokovanie konkrétnej veci v zmysle vyššie citovaného článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že námietku zaujatosti možno vzniesť **iba proti tým sudcom, ktorí sa na pojednávaní a rozhodovaní veci skutočne zúčastňujú** a nie proti neurčitým osobám, napr. všetkým sudcom súdu ako je to v danom prípade.

Najvyšší súd zistil, že u predsedníčky senátu JUDr. Ľubomíry Kubáňovej, členov senátu JUDr. Štefana Hrvolu a JUDr. Ingrid Kišacovej nie je preukázaný žiadny z dôvodov uvádzaných v § 30 ods. 1 Tr. por., pre ktorý by bolo možné mať pochybnosti o ich nezaujatosti a pre ktorý by boli vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania. Výhrady obžalovaného V. H. boli príliš všeobecné a neobsahovali žiadnu konkrétnu skutočnosť, ktorá by bola dôvodom pre navrhovaný postup.

Vzhľadom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v posudzovanej veci nie sú splnené zákonné podmienky na vylúčenie senátu JUDr. Ľubomíry Kubáňovej z vykonávania úkonov v trestnej veci obžalovaného, preto nepovažoval za potrebné zaoberať sa otázkou, či ostatní sudcovia krajského súdu nie sú vylúčení z vykonávania úkonov z dôvodov uvádzaných v § 30 ods. 1 Tr. por., pretože u nich neprichádza v úvahu účasť na rozhodovaní v trestnej veci obžalovaného. Návrh obžalovaného V. H. na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. nie je dôvodný, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 25. novembra 2008

JUDr. Juraj K l i m e n t , v.r.
predseda senátu

Vyhotovil : JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová